

Desenvolupament Sostenible i Saludable

II Fòrum internacional *Creant futur*

Delta de l'Ebre
Territori i activitat econòmica

10 i 11 de novembre 2017

Barcelona
Ciutat i empresa responsable

13 de novembre 2017

PROMOTORS

CRODA

ESTEVE

SUPORT DE FUNDACIONS

SUPORT INSTITUCIONAL

Delegació de Barcelona

Departament d'Empresa i Coneixement

Diputació
Barcelona

Diputació Tarragona

Consell Comarcal
del Baix Ebre

Ajuntament
de Sant Jaume
d'Enveja

Ajuntament
de Deltebre

Ajuntament
de Barcelona

Institut per al Desenvolupament
de les Comarques de l'Ebre

COL-LABORADORS

- Associació Dones Agents de Salut, ADAS
- Altavins viticultors
- Amics i Amigues de l'Ebre
- Associació d'Empresaris Comarques Ebre
- Atur Ebre, Associació de Turisme rural de les comarques de l'Ebre
- Banc dels Aliments, Barcelona
- Cambra de Comerç, Industria i Navegació de Tortosa
- Cambra Arrossera del Montsià
- Centre d'Estudis de Ribera d'Ebre
- Cítrics Terres de l'Ebre
- Cooperativa Abacus
- Cooperativa vinícola Sant Josep de Bot
- Cooperativa del Camp de Santa Bàrbara
- Coordinadora en Defensa de l'Ebre
- Creu Roja, Catalunya
- Deltapoit
- Egarsat
- Federació Catalana de Voluntariat Social
- Fets i Oikocredit
- Fundació Joia/Apunts
- Grup Sant Pere Claver – Fundació sanitària
- Hife SA
- Kensho Sake
- Mancomunitat de la Taula del Sènia
- Museu de les Terres de l'Ebre
- Ouishare
- Parc Natural del Delta de l'Ebre
- Parc Natural dels Ports
- PIMEC
- Restaurant l'Encanyissada
- Solid Selection
- Universitat de Barcelona
- Universidad Nacional a Distancia–Terres Ebre
- Universitat Oberta de Catalunya
- Universitat Politècnica de Catalunya, CerPie
- Universitat Ramon Llull
- Universitat Rovira Virgili-Campus Terres Ebre
- Ubiquat
- Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya

presentació

Davant els greus desequilibris socials, ambientals i econòmics del planeta i la necessitat de profunds canvis en l'actual model de desenvolupament econòmic, generador de desigualtat i precarietat en el treball, tot això incrementat per l'última crisis econòmica internacional, s'analitzaran i debatran des de perspectives territorials i locals, experiències d'èxit en curs de desenvolupament per fer front a aquests problemes.

Es tracta d'evolucionar d'un model que beneficia a uns pocs a costa de molts

altres, cap un altre model fonamentat en valors que beneficien a tots, especialment al bé comú. Per aconseguir-ho és necessari treballar pel Desenvolupament Sostenible (DS) amb la implicació de les institucions, de la societat civil i del món empresarial, amb aliances a tots els nivells, i així poder donar compliment als objectius ODS de Nacions Unides per l'any 2030, amb la seva aplicació pràctica que aquest Fòrum cuidarà de difondre.

Aquest II Fòrum dóna continuïtat al primer, celebrat en **Maldonado** (Uruguai) l'any 2016.

programa

Territori i activitat econòmica

Divendres, 10 de novembre de 2017

DELTEBRE , San Miquel, 1

EBRE TERRA, Centre d'Inspiració Turística del Baix Ebre

09.30h **ACREDITACIONS**

10.00h **INAUGURACIÓ I PRESENTACIÓ DEL FÒRUM A LES TERRES DE L'EBRE**

Lluís Soler, Alcalde de Deltebre i Vicepresident de la Diputació de Tarragona.

Francesc Gas, President del COPATE.

Enric Roig, President del Consell Comarcal del Baix Ebre.

Ferran Grau, Director dels Serveis Territorial a les Terres de l'Ebre del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació. Generalitat de Catalunya.

Andrés Senlle, Representant de les entitats organitzadores i Director del I Fòrum.

10.30h **ELS OBJECTIUS DEL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE 2030.**

TERRES DE L'EBRE- RESERVA DE LA BIOSFERA

Modera: Josep Mª Serena, President de la Comissió de Medi Ambient dels EIC (Enginyers Industrials de Catalunya).

Objectius de UN de Desenvolupament Sostenible i Canvi Climàtic a l'Ebre

Arnaud Queralt, Director del Consell Assessor pel Desenvolupament Sostenible de la Generalitat de Catalunya.

Javier Martín, Catedràtic de Geografia de la UB.

Implicació dels agents socials, desenvolupament i canvi climàtic a les comarques de l'Ebre

Nuria Parpal., Cap de Secció de Planificació Ambiental, Oficina de Canvi Climàtic, Diputació de Barcelona

Reserva de la Biosfera, Terres de l'Ebre

Josep Aragonès, Director del COPATE i Coordinador tècnic de la Reserva Biosfera.

11.45h **PAUSA**

programa

-
- 12.00h **TERRES DE L'EBRE: RIQUESA AMBIENTAL I ACTIVITAT ECONÒMICA**
- Modera:** Inma Joan, *Ex directora del Parque Natural del Delta de l'Ebre i ex alcaldesa de Deltebre.*
- Resultats i reptes dels Parcs Naturals de les Terres de l'Ebre**
Francesc Vidal, *Director del Parc Natural del Delta de l'Ebre.*
- Josep Mª Forcadell,** *Tècnic del Parc Natural dels Ports.*
- Explotació agropecuària i equilibri ambiental**
Jordi Ciuraneta, *Ex Conseller d'Agricultura i empresari.*
- Joan Trias,** *Illa de Riu.*
- Rafael Margalef,** *Molí de Rafelet.*
- Aprofitament de noves fons energètiques a l'Ebre**
Xavier Farriols, *President del Clúster d'Eficiència Energètica de Catalunya.*
-
- 13.30h **PAUSA – DINAR**
-
- 15.00h **PROTECCIÓ DEL RIU EBRE I EL SEU DELTA EN UNA NOVA CULTURA DE L'AIGUA**
- Modera:** Xavier Garcia, *Escriptor i periodista ambientalista.*
- Gestió de l'aigua a Catalunya**
Carlos Loaso, *Cap de la demarcació territorial de les Terres de l'Ebre, Agència Catalana de l'Aigua.*
- Valor natural del riu Ebro**
Narcís Prat, *Catedràtic de Ecología, UB*
- La innovació social a la nova cultura de l'aigua**
Albert Pujol, *Centre d'estudis de Ribera d'Ebre*
- La Defensa de l'Ebre: Una lluita inacabada**
Manolo Tomás, *Líder de la Coordinadora en Defensa de l'Ebre.*
- Moviment cívic i educacional per a una nova cultura de l'aigua**
Josep Mª Franquet, *Director de la UNED –Terres de l'Ebre.*
- Estudis sobre les repercussions del canvi climàtic en el Delta i Terres de l'Ebre**
Pere Quintana, *Observatori de l'Ebre, URL.*

programa

16.30h **VALOR DE MARCA DEL TERRITORI, PRODUCTES I EMPRESSES**

Modera: Josep Daniel Cortijo, President de l'Associació d'Empresaris de les Comarques de l'Ebre, AECE.

Terres de l'Ebre - Reserva de la Biosfera

Noèlia Fabra, Tècnica Comunicació i Educació Ambiental del COPATE i Responsable Marca Reserva Biosfera.

“Qualitat Ebrenca”, compromís per a la feina ben feta i pel territori

Juan Luna, Coordinador Comissió Qualitat d'Amics i A. de l'Ebre.

Denominacions d'origen de productes de les Terres de l'Ebre

Joan Arrufi, Propietari d'Altavins Viticultors i President de la Denominació d'Origen Terra Alta.

Terres de l'Ebre, marca turística

Albert Folch, Director del Patronat de Turisme – Terres de l'Ebre, Diputació de Tarragona.

18.00h **CONFERENCIA: Les dones i la sostenibilitat del territori**

Rosa Queral, Presidenta d'honor de ADAS, Associació de Dones Agents de Salut

---

programa

Territori i activitat econòmica

Dissabte , 11 de novembre de 2017

SANT JAUME D'ENVEJA, Avda. Catalunya, 22-30

Auditori municipal

09.15h **BENVINGUDA I PRESENTACIÓ DE LA JORNADA**

Joan Castor, Alcalde de Sant Jaume d'Enveja.

*Francesc Miró, President del Consell Comarcal del Montsià.
Representant de les entitats organitzadores.*

09.30h **SECTOR AGROPECUARI**

INNOVACIÓ I DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE DEL TERRITORI AMB EMPRESSES COMPROMESSES

Modera: Sandra González, MIESES .

Jordi Marcel Matamoros, President de la Cambra Arrossera del Montsià.

Jaume Martí, Directiu de la Cooperativa vinícola Sant Josep de Bot.

Begoña Amorós, Directora de l'empresa "Citrics Terres de l'Ebre".

Joan Otero, Director comercial de l'empresa "Agustín Roig"

Jaume Antic, President de l'Associació Territori Sènia.

Lluís Cardona, Director de la Cooperativa del Camp de Santa Bàrbara.

11.00h **SECTOR TURÍSTIC**

Modera: Manuel Bestratén, MIESES.

Joaquim Farràs, Alcalde d'Horta de Sant Joan.

Albert Hernandez, director de Mas Bernis i President de AturEbre .

Alex Farnós, Director-Gerent del Consorci del Museu de les Terres de l'Ebre.

Domingo Tomás, Regidor de l'Ajuntament de Tortosa, representant de la Festa del Renaixement.

Lluís Garcia, Director del Restaurant l'Encanyissada.

Josep Bertomeu, "Polet", Promotor d'activitats turístiques-culturals al Delta.

Juan Manuel Martín, Director de l'Institut pel Desenvolupament de les Comarques de l'Ebre, IDECE.

12.30h **PAUSA**

---

programa

12.45h **MISSATGES DE CLAUSURA**

La força de la paraula i l'acció per un mon just i sostenible
Federico Mayor Zaragoza, *President de la Fundación Cultura de Paz*

Natura social sostenible. Guia i mestra
Judith Estrada, *Biotopnatura i Mieses*

13.15h **CLAUSURA DEL FÒRUM (Primera part)**

Xavier Pallarés, *Delegat del Govern a les Terres de l'Ebre.*

---

programa

Ciutat i empresa responsable

Dilluns, 13 de novembre de 2017

BARCELONA, Enginyers Ind. de Catalunya, Via Layetana, 39

Auditori Pompeu Fabra

08.45h **ACREDITACIONS**

09.15h **PRESENTACIÓ DEL FÒRUM A BARCELONA
I BENVINGUDA**

*Jordi Renom, President de l'Associació d'Enginyers
Industrials de Catalunya.*

Manuel Bestratén, coordinador del Fòrum

Mª Jesús Carmona, Representant de MIESSES

09.45h **L'EIXAMPLE CERDÀ: VIGÈNCIA D'UNA CIUTAT
HUMANITZADA I SOSTENIBLE**

Modera: Joan Giró, EIC.

Concepció universal de l'Eixample Cerdà

Salvador Tarragó, Expert en Ildefons Cerdà, UPC.

Desenvolupament urbà sostenible

Enric Batlle, Batlle & Roig, Arquitectes .

Ciutats intel·ligents i sostenibles

*Jordi Bastida, Responsable del Grup de Treball "Smart
Cities" dels EIC.*

Juan Carlos Montiel, Director de Barcelona Regional.

11.15h **PAUSA**

---

programa

- 11.30h **CAP UNA MOBILITAT SEGURA I SOSTENIBLE EN CIUTATS INTEL·LIGENTS**
- Modera:** Josep Mª Rovira, President de la Comissió de Mobilitat i Transports dels EIC.
- Mobilitat sostenible en les ciutats. Visió de futur**
- Adrià Gomila, Director de Serveis de Mobilitat de l'Ajuntament de Barcelona.
- Manel Ferri, Expert en mobilitat, Diputació de Barcelona.
- Jordi Suñé, Director del CREAL.
- Alfonso Perona, Estratègies de Mobilitat Sostenible.
- Educació per a una mobilitat segura i sostenible “Visió Cero” accidents**
- Josep Lluís Pedragosa, Expert en Seguretat Vial, EIC i UPC.
- Plans de mobilitat en les empreses**
- Raquel Sellarés, MIESES i EGARSAT.
-
- 12.45h **EL COMPROMÍS DE LES PERSONES MITJANÇANT EL VOLUNTARIAT**
- Modera:** Susanna Rubiol, MIESES i Universitat Ramon Llull.
- Vint-i-cinc anys dels Jocs Olímpics de Barcelona**
- Paco Narváez, Membre de l'equip organitzador dels Jocs.
- Lluita contra la pobresa i Banc de Aliments de Barcelona**
- Roser Brutau, Presidenta del Banc d'Aliments.
- Activitats assistencials davant necessitats vitals**
- Francina Alsina, Presidenta de la Federació Catalana de Voluntariat Social.
- Carles Descalzi, Gerent del Grup Sant Pere Claver – Fundació sanitària.
- Representant del Voluntariat, Creu Roja.
-

programa

- 15.00h **ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA. GENERACIÓ DE RIQUESA I IGUALTAT**
Modera: Ricard Espelt, *Universitat Oberta de Catalunya, UOC.*
Economia social i solidària
Jordi Garcia, *Cooperativista de l'Apòstrof, SCCL.*
Economia col-laborativa.
Bárbara Gómez, *Ouishare.*
Monedes locals i polítiques públiques
Jaume Catarineu, *Ubiquat.*
Finances ètiques i solidàries
Sergi Salavert, *FETS- Finançament ètic i solidari.*
Cooperativisme i Responsabilitat Social
Maravillas Rojo, *Presidenta d'Abacus.*
-
- 16.30h **EMPRESES SALUDABLES I SOCIALMENT RESPONSABLES, RSE**
Modera: Gian - Lluís Ribechnini, *President de la Comissió de Gestió Empresarial dels EIC.*
Salut laboral, Responsabilitat Social i Excel·lència
Xavier Poy, *MIESES.*
Política ciutadana per a una ocupació de qualitat
Josep Marqués, *Director de Desenvolupament Organitzatiu de Barcelona Activa.*
La dimensió humana i social de les empreses
Montse Moré, *Directora de la Fundación Prevent i de Full-Audit.*
Integració de persones amb discapacitat
Julio Castillo, *Director d'Apunts / Fundació Joia.*
Implicació de les empreses amb el Desenvolupament Sostenible i Saludable
Mª Paz Arias, *Directora de Sostenibilitat d'Esteve.*
Elena Marina, *Directora de I Servei de Medicina y Salut de Gas Natural Fenosa.*
Marcos González, *President de la Fundación Corresponsables.*

programa

18.00h **PAUSA**

18.15h **CONFERÈNCIA DE CLAUSURA**

Valors i compromisos en la nova Carta Social Europea

Ferran Tarradellas, Director de la Delegació de la Comissió Europea a Barcelona.

18,45h **CONCLUSIONS, CLOENDA I AGRAÏMENTS**

Representants de les entitats organitzadores

Antoni Cañete, Secretari General de PIMEC.

---

activitats complementàries

DINAR DEL PRIMER DIA, 10/11 , A EBRE TERRA (DELTEBRE)

Hi haurà un dinar a peu dret al mateix indret del Fòrum per a tots els assistents.

El cost estarà **inclòs en la inscripció al Fòrum** (12,00 €).

SOPAR DEL FÒRUM, DIA 10/11, A DELTAHOTEL (DELTEBRE)

El sopar del Fòrum, d'assistència voluntària se'l pagarà cada assistent (30,00€).

DINARS DELS DIES, 11/119 A SANT JAUME, I 13/11 A BARCELONA, LLIURES

VISITES TURÍSTIQUES GUIADES, INCLOSES EN LA INSCRPCIÓ AL FÒRUM, A LLIURE ELECCIÓ

DIA 10/11 (divendres a la tarda)

- Activitats lúdiques per accompanyants i nens www.deltapolet.com

DIA 13/11 (dissabte a la tarda)

- Circuits turístics alternatius pel Parc Natural del Delta de l'Ebre. Sortida de La Casa de Fusta (L'Encanyissada).
- Visita alternativa al Museu de les Terres de l'Ebre, Amposta.

ALLOTJAMENTS I DESPLAÇAMENTS

Allotjaments concertats a preus especials per inscrits al Fòrum:

- ATUREBRE, Associació de Turisme Rural Comarques de l'Ebre, i
- Associació d'Empreses i Activitats Turístiques del Delta de l'Ebre.

Desplaçament concertat al Delta de l'Ebre en autobús de la HIFE.

Anada i tornada: 20 €

Sortida de BCN: Dia 10/11 a les 7.45h

Tornada de Sant Jaume: Dia 31/11 a les 19h.

PROMOTORS

CRODA

ESTEVE

SUPORT DE FUNDACIONS

SUPORT INSTITUCIONAL

Delegació de Barcelona

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació
Departament d'Empresa
i Coneixement

Diputació
Barcelona

Diputació Tarragona

Consell Comarcal
del Baix Ebre

Ajuntament
de Barcelona

Ajuntament
de Sant Jaume d'Enveja

IDECE
Institut per al Desenvolupament
de les Comarques de l'Ebre

Desenvolupament Sostenible i Saludable
II Fòrum internacional
www.miesesglobal.org

TÜV Rheinland®

